

Definitief verslag vastgesteld 24-11-2017

Onderwerp: Overleg van Werkgroep Pensioen Acties en Coördinatiegroep van Actiecomités “Red het Pensioenstelsel” met FNV bestuur over onze pensioenboodschap en aansluiting bij FNV offensief.

Datum: 7 november 2017

Aanwezigen:

WPA (Werkgroep Pensioen Acties)

Huub Esten
Ab Wissingh
Jo Vaessen
Jack Snijders

Coördinatiegroep Actiecomités

Paul Vermaseren
John Hendriks
Hetty van der Hall
Cor Minnaard

FNV Bestuur

Tuur Elzinga (internationaal secretaris / pensioen portefeuille)
Mariëtte Patijn (vicevoorzitter / campagnes)

Tuur heet iedereen welkom en geeft aan dat het bestuur het waardeert dat we (ook) deze weg van het overleg met het bestuur hebben gekozen.

Het bestuur stelt het uiteraard op prijs dat (kader)leden actief de boodschap voor een beter pensioenstelsel willen uitdragen en bestuur en actiecomités kunnen daarin gezamenlijk optrekken maar dan moeten we ook wel hetzelfde verhaal vertellen. Er zijn bij het bestuur en de organisatie irritaties ontstaan omdat de indruk is gewekt dat de FNV mede verantwoordelijk is voor een SER-advies en dus indirect voor de paragraaf in het regeerakkoord over een nieuw pensioenstelsel. Tuur benadrukt dat een dergelijk SER-advies er niet is. In SER verband doet de FNV mee aan besprekingen over een mogelijk nieuw (extra) pensioencontract, maar er is nog geen enkele instemming met een advies aan het kabinet daarover. Het bestuur zou het op prijs stellen als we dat in onze presentaties in het land correct weergeven.

Anderzijds begrijpt het bestuur ook onze irritaties over het blokkeren van bijeenkomsten waarop wij onze zorgen wilden uiten.

Tuur begrijpt ook dat er gemor is onder de leden, dat er lang radiostilte van de kant van de FNV over het pensioenstelsel is geweest, dat lang door polderen zonder heldere communicatie daarover uiteindelijk tot onrust leidt. We hebben als bestuur hier wel wat laten liggen. Dan dreigt het risico van in een fuik zwemmen. Onze vertegenwoordigers in de SER, Tuur en voorgangers, ondersteund door beleidsadviseurs, hebben natuurlijk hard gewerkt aan alle voorstellen maar we moeten altijd kritisch blijven kijken of dit voor ons en voor onze leden het gewenste resultaat oplevert, nl een goed pensioen.

De berekeningen tot nu toe over een laatste variant die in de SER aan de orde is leiden niet tot meer zekerheid en duidelijkheid. Ook de pensioenfondsen hebben hiertegen daarom bezwaar.

Mariëtte vraagt wat nu precies onze zorgen zijn betreffende de pensioendiscussie.

We geven aan dat in de notitie voor het Ledenparlement over het Offensief onze zorgen als een extra speerpunt aan de orde zouden moeten komen en dat is meer dan alleen één zinnetje: een goed pensioen is een geïndexeerd pensioen.

Toegevoegd zou moeten worden dat het gaat om verbetering van het pensioenstelsel zoals verwoord in onze eigen FNV pensioennota “Samen delen, een sterke keuze”.

Mariette wil graag weten op welke manier we in een campagne e.e.a. dan beter zouden kunnen framen. Zij wil een aanknopingspunt zodat mensen in het land in die campagne hun eigen verhaal daarbij kunnen vertellen, niet alleen senioren, ook jongeren.

Tuur benadrukt dat het inderdaad om meer gaat dan alleen indexering van de pensioenen en dat het niet alleen gaat om het belang van de senioren maar van alle pensioendeelnemers.

Daarom zou je in de campagne ook mee moeten nemen dat het gaat om:

- Behoud van een solidair collectief stelsel
- Voor iedereen een goed pensioen, jong en oud, ZZP-ers
- Een geïndexeerd pensioen
- Aanpassen van het Financieel Toetsingskader
- Verbeteren van het fiscaal kader voor pensioenopbouw

Mariette gaat de uitwerking van de congresresolutie als basis voor Het Offensief hiervoor nog aanpassen. Dat komt dan opnieuw in december in het Ledenparlement aan de orde.

Onze vraag is of e.e.a. nu betekent dat we als Werkgroep en Actiecomités verder aan de slag kunnen met het delen van onze zorgen en of we ook tijdens de Offensief-bijeenkomsten en tijdens de pensioenconferentie ons zegje kunnen doen.

Tuur antwoordt hierop dat dat natuurlijk kan als we maar dezelfde boodschap uitdragen. Dat betekent dat we gezamenlijk staan voor wat in de pensioennota is verwoord en dat ook uitdragen en achterwege laten dat er al sprake zou zijn van een SER-advies; hij vraagt ons nogmaals er op te vertrouwen dat er geen formeel briefadvies van de SER bestaat want daarover was geen overeenstemming.

We spreken vervolgens ons vertrouwen uit in Tuur als portefeuillehouder Pensioenen, maar verwachten ook van het FNV-pensioenteam (op basis van voortschrijdend inzicht) een aangepaste werkhouding tegenover op pensioengebied ook deskundige kaderleden. Samen, vereniging en werkorganisatie, moeten we deze pensioenklus tot een goed einde brengen.

Tuur zal met Gerben Hardeveld e.e.a. over facilitering nog kortsluiten.

Benadrukt wordt van onze kant dat het belangrijk is om Lokaal FNV afdelingen meer te betrekken bij de discussie in plaats van centrale aansturing.

Mariette vraagt zich af op welke manier e.e.a. in de campagne de komende jaren het beste aan de orde zou kunnen komen. "In die campagne benadrukken we immers dat we fundamentele veranderingen willen, een beter inkomen, een betere arbeidsmarkt, een ander pensioenstelsel; moet je dat sectoraal starten, meer vanuit Lokaal of toch centraal aansturen?"

Wij hebben daarop nog eens aangegeven dat benadrukt zou moeten worden dat het niet gaat om een ander pensioenstelsel maar vooral om verbeteringen binnen het huidige stelsel.

N.a.v. de uitlatingen van mevr. Wortman van het bestuur van pensioenfonds ABP (die opnieuw pleit voor de persoonlijke pensioenpotjes) wordt geopperd om onze FNV-vertegenwoordigers in VO en besturen van pensioenfondsen aan te sporen daartegen te protesteren.

Tuur geeft aan dat vanuit de FNV niet altijd naar buiten op al dat soort zaken kan worden gereageerd maar wel intern altijd iedereen wordt voorgehouden dat onze pensioennota de toetssteen is, een nieuw stelsel moet voldoen aan de criteria daarin.

Hoewel niet alle punten volgens de agenda aan de orde zijn gekomen kunnen we concluderen dat ze terloops wel zijn besproken en / of naderhand nog op een reactie van het bestuur kunnen rekenen. Ze zijn hierna puntsgewijs opgesomd.

Bespreekpunten

- Erkenning Actiecomités en inbedding WPA en Actiecomités in activiteiten FNV Offensief

Mariëtte en Tuur zijn het hier in principe mee eens en zullen hierover contact opnemen met Gerben Hardeveld zodat ook de sectorraad kan starten met het offensief "Red het pensioenstelsel" op voorwaarde dat we allemaal hetzelfde FNV-standpunt uitdragen.

- Red het pensioenstelsel een apart speerpunt maken in het FNV Offensief met ontwikkeling van vakbondsmacht en het vormen van een Pensioenfront met verwante maatschappelijke organisaties.

Mariëtte en Tuur zijn het hiermee eens. Het conceptplan voor het offensief zal nog worden aangepast en hiervoor ruimte bieden. We hanteren "Red het pensioenstelsel" nu even als werktitel, de leuzen in het kader van het offensief worden nog later bepaald.

- Betrokken bij ledenbijeenkomsten in kader van FNV Offensief; Red het pensioenstelsel duidelijk op agenda.

FNV bestuur geeft aan dat het toegestaan is dat wij in de ledenbijeenkomsten pensioen presentaties geven. Het verdient aanbeveling om eenduidige FNV-presentaties te geven. Die moeten dan ons gezamenlijke verhaal weergeven.

- Betrokken bij Pensioenbijeenkomsten, zoals bij Pensioenconferentie op 17.11 via een eigen kraampje

Hierover neemt Tuur contact op met de organisatie en bericht ons op korte termijn. Tuur: We kennen de afloop. Het bleek vooraf niet mogelijk, maar had achteraf wat mij betreft wel gekund

- Betrokken bij reguliere ledenbijeenkomsten waar Pensioenonderwerpen als thema zijn geagendeerd.

Hierover komt nog een schriftelijke reactie van Mariëtte en/of Tuur

- Duidelijke werkafspraken, zie voorstel aan SR Senioren inclusief duidelijk facilitering;

Het faciliteren van reiskosten m.b.t. activiteiten van de Coördinatiegroep en Actiecomités zal met Gerben doorgesproken worden zodat dit geen belemmering is voor acties en de noodzakelijke voorbereidingen hiervoor. De vergadering van 14 November wordt in elk geval gefaciliteerd.

Tuur: Ik heb Gerben gesproken en zal het signaal dat we samenwerken aan een goed pensioen blijven afgeven richting werkorganisatie om eventuele misverstanden te voorkomen.

- Als klankbord dienen bij verdere ontwikkeling FNV-pensioenbeleid t.a.v. o.a. aanpassen FTK (evaluatie!), wijzigen rentesystematiek, handhaven doorsneesystematiek, individuele pensioenpotjes, pensioenopbouw voor jongeren, flexwerkers en ZZP-ers, bestemming pensioengelden.

Hierover komt nog een schriftelijke reactie van Mariëtte en/of Tuur. Bij de evaluatie van het FTK zal de FNV, via de STAR hierbij betrokken, heel nadrukkelijk de falende risicovrije marktrente inbrengen en een andere rentesystematiek (bij voorbeeld gebaseerd op rendementen) inbrengen. In deze evaluatie moet de FNV proactief participeren en Tuur zal zich hiervoor inzetten.

Opm. Tuur: Ik zal tekst in het kader van het offensief over pensioenen op verschillende plekken toetsen en ook bij jullie. We zullen ons ook rond de evaluatie van het nFTK laten horen.